

NÁVŠTEVA ĽUDÍ BEZ DOMOVA

14. január (pondelok) 13.20-14.05 hod.

II.AM (2. skupina) – 7 žiakov

Úvodná návšteva, na rozdiel od tých nasledujúcich, nebola vopred naplánovaná, ale vývojom udalostí toho dňa som sa nakoniec, v rámci poslednej vyučovacej hodiny tejto skupiny, rozhodol zobrať zvyšnú časť žiakov na návštevu ľudí bez domova v blízkosti rieky Kysuca. V krátkosti som im vysvetlil ako sa majú správať a potom sme išli na miesto bydliska týchto ľudí. Keďže už bolo popoludňajšie obdobie, tak nakoniec sme tam nikoho nezastihli, napriek tomu chlapci videli v akých podmienkach títo ľudia žijú.

15. január (utorok) 7.45-8.30 hod.

I.AM (1. skupina) – 11 žiakov

Druhá návšteva sa uskutočnila hneď počas 1. vyučovacej hodiny a so skupinou prvákov sme zastihli troch ľudí ako sa za chladného rána zohrievajú pri ohníku. Nakoniec som sa s jedným z nich, s pánom Milanom, pustil do rozhovoru, keďže som ho z videnia poznal ešte z čias *Základnej školy na Nábrežnej ulici v Kysuckom Novom Meste*, kde sme v tom období chodili. Zrazu sa však otočil k chlapcom a povedal im: *Dávajte si chlapci pozor, aby ste sa „nespustili“ a neskončili tak ako ja. Momentálne mám od zimy amputované prsty na nohách, ďalší kamarát odtiaľto mal amputovanú nohu a jedného som tu videl zomierať zamrznutím.*

K tomuto už nebolo potrebné nič viac dodávať a ja len doplním, že už na základnej škole mal tento muž problémové správanie a prístup k povinnostiam, čo je výstrahou aj pre všetkých „lajdákov“ na našej škole, aby sa nad sebou zamysleli, lebo je tam veľký predpoklad, že raz môžu skončiť podobne...

16. január (streda) 10.25-11.10 hod.

I.BI (1. skupina) – 13 žiakov

Tretia návšteva sa konala v čase, ktorý zvykneme ľudovo označovať ako „desiata“. So skupinou prvákov sme tentoraz zastihli „otca“ celej tejto 6-člennej komunity ľudí bez domova, pána Ludvíka, ktorému pred dvoma týždňami zomrela pani manželka Anna, takže sa momentálne cíti veľmi osamelý a smutný a každá takáto návšteva ho poteší. Logicky rozprával hlavne o nej a nakoniec som sa rozhodol, že sa za ňu spoločne pomodlíme klasické modlitby *Otče náš, Zdravas, Sláva*.

Potom ešte chlapcom porozprával pár myšlienok o tom, že ako verí v Boha a že aj táto viera mu pomáha žiť v takomto ťažkom rozporení. Ja som len potom doplnil, že práve naša kresťanská viera nám dáva nádej, že sa raz so svojimi blízkymi stretneme.

17. január (štvrtok) 8.35-9.20 hod.

II.AG (2. skupina) – 10 žiakov

Návšteva vo štvrtok bola zaujímavá už udalosťami pred ňou. Totiž, keď som prechádzal okolo vrátnice našej školy a povedal som pani vrátničke Magdaléne Mestickej, že kam sa so žiakmi chystám, tak v okamihu išla do vedľajšej miestnosti a z chladničky vybrala plnú igelitku jogurtov a iných mliečnych výrobkov s tým, aby sme ju dali týmto ľuďom. Opäť sme tam zastihli pána Ludvíka, ktorý mal najprv veľkú radosť z potravín od pani vrátničky a povedal mi, aby som jej potom venoval nasledovné poďakovanie, čo sa aj potom samozrejme stalo: *Chcel by som sa, v mene celej našej komunity, poďakovať za tieto veľmi štedré Božie dary.*

To však nebolo všetko. Opäť sme sa išli spoločne pomodliť za jeho zosnulú manželku, keď tu zrazu vytiahol jej veľkú fotku, položil ju na stôl a zapálil k nej sviečku. No a keďže táto skupina bola tvorená prevažne z dievčat, tak to bol pre ne veľmi silný moment. Po modlitbe som mu povedal, aby týmto mladým ľuďom odkázal niečo do života. Nuž a nasledované myšlienky všetci počúvali so zatajeným dychom, keďže začal rozprávať o láske, ale hlavne o odpustení, ktoré je nevyhnutné k správne fungovaniu medziľudských vzťahov.

18. január (piatok) 7.45-8.30 hod.

II.AI (1. skupina) – 11 žiakov

Posledný deň prvého týždňa bol ukončený návštevou hneď ráno, v rámci prvej vyučovacej hodiny, a tentoraz ma pozitívne prekvapili chalani z tejto skupiny, keď sa, po organizačných pokynoch, nešli hneď prezúť do šatne, ale všetci najprv odskočili do školského bufetu. Zo školy potom vychádzali s bagetami v ruke, ktoré odovzdali priamo do rúk pána Ludvíka, ktorý vždy tieto potraviny rozdelí celej komunite. Táto iniciatíva ma oslovila natoľko, že som sa rozhodol všetkých vymenovať ako pozitívny príklad a vzor pre ostatných žiakov našej školy: *Vratislav Blunár, Andrej Garaj, Michal Hlavatý, Peter Hodás, Patrik Hoferica, Andrej Hurta, Kristián Jendrišák, Miloš Jozek, Adam Koryčár, Miroslav Koza, Boris Bajana*.

Potom sme sa dozvedeli od pána Františka, ktorý sa spokojne zohrieval pri ohni a tešil sa z toho, že si mohol uvariť teplú kávu, že v noci tam údajne prišli traja „tínedžeri“, zrejme pod vplyvom omamných látok, a viaceré veci a oblečenie, ktoré mali vonku na osobitnom mieste odložené, im zničili a rozhádzali, čo ukazuje smutnú skutočnosť, že sa nájdu medzi nami jedinci, ktorí im tento ťažký životný údel ešte viac sťažujú, keďže títo ľudia sa tam snažia prežiť a nikomu nič nerobia. Pán Ludvík však dodal, že ľudí, ktorí im pomáhajú, je omnoho viac.

21. január (pondelok) 7.45-8.30 hod.

I.BI (2. skupina) – 13 žiakov

Na začiatku druhého týždňa sme zastihli ľudí bez domova na ceste do mesta, aby pozbierali a vytriedili nejaké suroviny a odpady, aby si mohli o nejaké to euro prílepiť, keďže aj teplota sa podstatne znížila. Napriek tomu si pán Ludvík našiel čas, aby porozprával chlapcom niečo zo svojho života.

Dozvedeli sme sa, že pochádza z Horného Vadičova zo 6-tich súrodencov, z ktorých už žije len on a jeho brat. Mimochodom, pozná aj pani Annu Mečiakovú, pani katechétku, ktorá dlhé roky učila na našej škole a takisto pochádza z tejto obce. Potom nám ešte porozprával o záležitostiach, ktoré musí riešiť v súvislosti s pohrebom jeho manželky, nad ktorou sa už veľa vyplakal, ale momentálne sa cíti o niečo lepšie, čoho dôkazom bol aj letný úsmev na jeho tvári.

22. január (utorok) 9.25-10.10 hod.

I.AE (1. skupina) – 15 žiakov

V rámci dnešnej návštevy niektorí odskočili do školského bufetu kúpiť nejaké jedlo, iní sa podelili o svoju „svačinu“ a pani vrátnička priložila jogurt. Keďže sa však výrazne ochladilo, tak som sa zaujímal predovšetkým o to ako prežili predchádzajúcu noc. Pán František sa zohrieval pri ohníku tak ako zvyčajne s tým, že sa snažia prežiť zimné noci aj s pomocou plynových bombičiek. Podobne rozprával aj pán Ludvík, že túto noc mu postačil na prežitie plyn, pomocou ktorého sa v noci zohrieval. Povedal som mu, aby sa tento týždeň pripravil na horšie, keďže predpovede počasia hlásia pokles teplôt až do -20. Zároveň som sa ho spýtal, že

ako riešia situáciu pri extrémne nízkych teplotách a odpoveď znela, že vtedy v noci ani nemôžu spať, ale musia sa hýbať a prechádzať sa po meste, aby nezamrzli...

23. január (streda) 8.35-9.20 hod.

I.AG – 13 žiakov

Táto ranná návšteva sa uskutočnila po najmrzivejšej noci tohtoročnej zimy, a tak som sa aj trochu obával, že akým spôsobom ju títo ľudia prežili. Našťastie, s pomocou plynových bômb a ohňa, sa im podarilo bez ujmy prežiť aj túto noc. Večer predtým tam bol totiž môj kamarát z Budatínskej Lehoty Lukáš Králik, ktorý im doviezol drevo na zakúrenie. Samozrejme, pri týchto extrémnych mrazoch spať nemohli, aby náhodou nezamrzli, čo aj bolo vidieť na ich nevyspatých tvárach.

No a keďže tu tentoraz bola skupina, kde bolo viac dievčat, tak im pán Ludvík rozprával o tom, aké je dôležité starať sa o svoje zdravie. Hovoril to na prípade svojej nedávno zosnulej manželky, kde povedal skutočnosť, že keby sa viac starala o seba, tak by určite žila ďalej. Potom sme sa ešte rozprávali o kolegovi s amputovanými prstami a on doplnil mozaiku príbehu, že sa mu to stalo, keď spal pod mostom, kde chlad od vody spravil svoje a momentálne mu ostali len dva prsty na nohách...

24. január (štvrtok) 9.25-10.10 hod.

II.AG (1. skupina) – 3 žiaci

Dnešná návšteva bola v menšom počte, keďže viacerí si to rozmysleli a nechceli ísť. Napriek tomu som ani ja nechcel meniť naplánovaný harmonogram návštev a tak tam išli tí, čo mali skutočný záujem a dokonca aj doniesli nejaké jedlo: Mário Knapec zo školskej rady priniesol napečené sladké domáce pečivo a Kristián Korman kúpil v školskom bufete bagetu. Na mieste sme sa rozprávali o mrazoch a o tom ako im čelia.

Dozvedeli sme sa ďalšiu informáciu, že zberné suroviny v našom meste im po nazbieraní určitého množstva železa dajú plynovú bombu na zohrievanie a varenie. Oni si ju už len potom priebežne dopĺňajú za 4,50 eur v predajni na to určenej. Tým pádom sa v zimných mesiacoch môžu zohriať aj takýmto spôsobom a niekedy si aj niečo uvariť. Pokiaľ si však niečo uvaria, tak to musia hneď skonsumovať, keďže sa v ich prostredí pohybuje veľa myší a potkanov, ktoré by sa potom do odloženého jedla pustili...

25. január (piatok) 12.30-13.15 hod.

II.AE (1. skupina) – 8 žiakov

Na záver druhého týždňa sme zastihli pri ohni väčšiu časť komunity – 4 ľudí, ktorí tam trávili svoj obedňajší čas. Dnes to bola pomerne krátka návšteva, keďže mali svoje debaty, ale najpodstatnejšie bolo, že zvládli tento náročný chladný týždeň. Chalani mali možnosť vidieť v akých podmienkach žijú a viacerí o tom aj ticho uvažovali. Tak ako aj pri ostatných žiakoch, tak moja výzva vždy smeruje k tomu, aby si všímali takýchto ľudí aj vo svojich mestách a obciach, a ak sa dá, pomohli im, či už jedlom alebo teplým oblečením.

28. január (pondelok) 8.35-9.20 hod.

I.AE (2. skupina) – 14 žiakov

Prvý deň tretieho týždňa boli naši žiaci opäť štedrí, keď piati odovzdali ľuďom bez domova bagety. Po štandardných debatách o zime, ktorá trošku ustúpila čo sa týka teplôt, sme sa tentoraz dozvedeli časť príbehu o tom ako konkrétne sa pán Ludvík dostal aj s manželkou na ulicu. Je potrebné si uvedomiť, že ide o subjektívnu výpoveď, keďže nepoznáme ďalšie okolnosti:

S manželkou mali vlastný byt. On pracoval v Čechách, a keď sa raz po dlhšom čase vrátil domov, tak sa nemohol dostať do bytu, keďže zámok bol vymenený. Keď sa opýtal susedov, že čo sa deje, tak mu povedali, že byt je predaný a býva tam už niekto iný. Potom zháňal manželku a zisťoval na úradoch ako to vlastne je a tam len potvrdili, že byt je predaný. Podľa jeho slov dodnes nevie ako k tomu presne došlo, keďže ani manželka sa o tom baviť nechcela. Nakoniec zohnali nejaké ubytovanie. Po istom čase sa tam zmenil majiteľ a nový mal s objektom iné plány a tak sa museli vysťahovať preč. Nuž a zohnať nové bývanie bol problém, keďže bežný nájom stojí okolo 300 eur, čo je aj výška jeho dôchodku, takže mu neostávalo nič iné ako ísť aj s manželkou, ktorá mala ešte nižší príjem, na ulicu, kde je až do dnešného dňa...

Na ďalší deň z tejto skupiny prišiel za mnou Sebastián Philipp, ktorý im chcel dať jedlo, ale keďže som v ten deň nemal naplánovanú žiadnu skupinu, tak som mu povedal to, čo hovorím aj ostatným, že po vyučovaní tam môže jedlo zaniest' aj sám.

30. január (streda) 12.30-13.15 hod.

I.AM (2. skupina) – 11 žiakov

Dnes sme tam nikoho nezastihli, keďže bolo pekné slnečné počasie a oni boli vonku v meste. Nechali sme im tam aspoň nejaké jedlo na olovrant. Keď som potom poobede išiel zo školy domov, tak som jedného z nich stretol pri separácii odpadu a prehodil s ním pár viet.

4. február (pondelok) 9.25-10.10 hod.

II.CI (2. skupina) – 8 žiakov

Ani dnes tam nikto nebol, chalani však videli, že v akých podmienkach títo ľudia žijú a potom sme sa o tom ešte na hodine porozprávali. Musím však vyzdvihnúť Romana Poláčka, ktorý sa vopred pripravil na túto návštevu, pričom doniesol plnú igelitku potravín.

7. február (štvrtok) 14.10-14.55 hod.

I.AI (2. skupina) – 11 žiakov

Dnes sme pri ohni zastihli viacerých členov komunity a dozvedeli sme sa ďalšie veci z ich životov. Hlavne pán Vlado nám porozprával detaily zo smrti pani, ktorá tam zomrela pred mesiacom. Chalanom potom povedal jednu dôležitú vec - aby v škole počúvali svojich učiteľov.

14. február (štvrtok) 12.30-13.15 hod.

I.AI (1. skupina) – 15 žiakov

Posledná skupina zastihla pána Ludvíka a jednu pani. Všimol som si, že mesiac po smrti manželky predsa len vyzerá o niečo lepšie, čo aj sám potvrdil. Zároveň som si všimol na jeho krku ruženec a tak som sa ho spýtal na modlitbu a povedal, že tak ako ho to naučila mama v detstve, tak aj teraz v dôchodkovom veku a tejto náročnej životnej situácii je viera to, čo mu pomáha prežiť. Priznám sa, že na tomto pánovi sa mi najviac páči jeho životný optimizmus, keď nepozera len na ťažkú situáciu, ale jednoducho sa snaží prežiť a váži si aj malé veci ako napríklad potraviny v igelitke, ktoré mu priniesla Daniela Buryová.

Milan Neved'al
učiteľ Náboženskej výchovy